

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผู้วิจัยได้นำเสนอการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ
 - 6.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 6.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ทั้ง 4 ด้าน จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกันมีความแตกต่างกัน
2. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความแตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ บุคลากร จำนวน 2,906 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 216 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,690 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ปีการศึกษา 2556

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ บุคลากร จำนวน 340 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 25 คน และครู จำนวน 315 คน ซึ่งได้มาโดยตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan; อ้างถึงใน ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. 2542 : 148 - 149) และการสุ่มวิธีแบบหลายขั้นตอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยได้รับคำปรึกษาแนะนำจากคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาทางเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แล้วนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้กับบุคลากร บุคลากรสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)

ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.90

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามและหนังสือผู้บริหาร และครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแล้วขอรับแบบสอบถามด้วยตัวเองภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละร้อย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลได้นำข้อมูลที่เก็บได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและใช้สถิติวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปผู้ทดลองแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้าน
3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายด้าน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่า (F-test) ทดสอบผลต่างรายคู่วิธีการของเซฟเฟ
4. การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นคำถามปลายเปิดตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ด้วยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จำนวน 340 คน เป็นผู้บริหาร จำนวน 34 คน ครูผู้สอน จำนวน 306 คน จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ขนาดเล็ก จำนวน 87 คน ขนาดกลาง จำนวน 217 คน ขนาดใหญ่ จำนวน 36 คน
2. ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคลากร
 - 2.1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
 - 2.2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก
 - 2.3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่สถานศึกษาขนาดกลาง โดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.4 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.5 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.6 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

2.7 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.8 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.9 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.10 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.11 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

2.12 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

2.13 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.14 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

2.15 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.16 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.17 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.18 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.19 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดเล็ก ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.20 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.21 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.22 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.23 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.24 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.25 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.26 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2.27 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.28 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2.29 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนขนาดใหญ่ ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ของผู้บริหารและครู ผลการวิจัย มีดังนี้

3.1 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3.2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3.3 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน ด้านการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3.4 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3.5 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน

3.6 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ในสถานศึกษาขนาด ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3.7 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร ด้านคุณภาพผู้เรียนจำแนกตามขนาด โรงเรียนต่างกัน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ส่วนรายข้อเรื่องให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็น แตกต่างกัน

3.8 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร ด้านการเรียนการสอนจำแนกตามขนาด โรงเรียนต่างกัน โดยรวมและรายข้อ ไม่แตกต่างกัน

3.9 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาจำแนกตามขนาด โรงเรียน ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายข้อเรื่องมีการดำเนินการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ ตามกฎกระทรวง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยบุคลากรในโรงเรียน ขนาดกลางกับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

3.10 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้จำแนกตามขนาด โรงเรียน ต่างกัน โดยรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนรายข้อเรื่อง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญา ในท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยบุคลากรในโรงเรียนขนาดกลาง กับโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

4. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 มีปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

4.1 ปัญหาที่สำคัญตามความคิดเห็นของบุคลากรที่พบในการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่สำคัญ ได้แก่ พัฒนาการด้านการอ่านออกเสียงไม่ชัดเจนเนื่องจากติดภาษาถิ่น เทคโนโลยีการเรียนการสอนไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน งบประมาณไม่เพียงพอทำให้ไม่สะดวกในการบริหารจัดการ และขาดการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทำให้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนไม่เพียงพอ

4.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของบุคลากรเกี่ยวกับการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ที่สำคัญ ได้แก่ ควรส่งเสริมนักเรียนใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่า อยากให้รัฐบาลเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีในการเรียนการสอนโดยการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการ ควรใช้หลักในการบริหารงานที่เป็นธรรมและถูกต้อง และควรมีการกระจายเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นทุกหมู่บ้าน ควรมีการเพิ่มกำลังบุคลากรและพัฒนาตนเอง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดของสถานศึกษา ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากรจำแนกตามสถานภาพการดำรงตำแหน่งและขนาดสถานศึกษาใน 4 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เป็นเพราะผู้เรียนมีความซื่อสัตย์สุจริตในการทำงานต่อผู้อื่น ใช้ทรัพยากรส่วนรวมของสถานศึกษาอย่างคุ้มค่า ผู้เรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกต่อผู้อื่น และผู้เรียนมีการคิดวิเคราะห์อย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งสอดคล้องกับ ชีวิน ทองศรี (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ และพบว่ามีความเฉลี่ยระดับมากทุกด้านซึ่งประกอบด้วย ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินงานตาม

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินผลคุณภาพการศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการผุดงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549 : 1-5)

ด้านคุณภาพผู้เรียนได้กำหนดมาตรฐานไว้ คือ กระบวนการในการปฏิบัติให้ผู้เรียนมีของผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดี ขยันหมั่นเพียร รักการเรียนรู้จากภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นผู้มีความสุขกายและสุขภาพจิตที่ดี ชื่นชมด้านศิลปะ คนตรี กีฬา รู้และเข้าใจโทษของสิ่งเสพติด เป็นผู้มีความประพฤติดี จริยธรรมตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ด้านการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะครูมีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ มีการจัดทำสารสนเทศการจัดกิจกรรม วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูมีการแสวงหาความรู้ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และมีความสามารถใช้เทคโนโลยีในการสอนของตน

สอดคล้องกับ ดิเรก ศรีโยธา (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลข 2 มีสภาพ การดำเนินการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านคือ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ($P < 0.05$)

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะมีการสนับสนุนการเรียนการสอนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีคุณธรรมจริยธรรมในการปฏิบัติหน้าที่ มีความคิดริเริ่มโดยก้าวทันต่อโลกาภิวัตน์ มีการบริหาร โดยแบบมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การดำเนินการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบตามกฎกระทรวง มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอน และมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ พงศ์พิชญ สุพรรณ (2551) ได้ศึกษาปัญหาการดำเนินการและแนวทางการพัฒนาการประกัน

คุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามทัศนะของครูผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ความต้องการลำดับแรก คือ การจัดอบรม สัมมนาการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละมาตรฐานการศึกษา

การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น สนับสนุนให้แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาแก่ชุมชน มีเครือข่ายศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และมีการจัดกิจกรรมตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สอดคล้องกับ สมนึก อินทวัน (2551) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเขตอำเภอแม่อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่ามีค่าเฉลี่ยระดับมากทุกด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการเตรียมการ ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพการศึกษา ด้านการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงงาน ด้านการเขียนรายงานคุณภาพการศึกษา และด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริหารโรงเรียนว่าผลผลิตทางการศึกษาที่ได้นั้นมีคุณภาพตามที่พึงประสงค์ การประกันคุณภาพสามารถจำแนกได้เป็น 2 ระดับคือ 1) ระดับความรับผิดชอบ หมายถึง โรงเรียนมีกระบวนการจัดการที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครองและชุมชนของโรงเรียนว่า นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่ชุมชนต้องการ การประกันคุณภาพระดับนี้จะครอบคลุมถึงขั้นที่ 2 ที่เน้นกระบวนการประกันคุณภาพภายใน และ 2) ระดับการรับรอง หมายถึง โรงเรียนมีกระบวนการจัดการของโรงเรียนที่สร้างความมั่นใจให้กับชุมชนและสังคมในวงกว้างว่า นักเรียนที่จบการศึกษาจากโรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด โดยองค์กรภายนอกโรงเรียนเป็นผู้รับรองมาตรฐาน การประกันคุณภาพระดับนี้จะครอบคลุมถึงขั้นที่ 3 ที่เน้นกระบวนการประกันคุณภาพจากองค์กรภายนอก

ดังนั้นจึงต้องวิเคราะห์ให้ละเอียดรอบคอบ เพื่อให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสมบูรณ์และเหมาะสมแก่ความต้องการของนักเรียน และเกิดประโยชน์

สูงสุดและคุ้มค่าที่สุดสำหรับผู้เรียนมากที่สุด การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน นำองค์กรไปสู่องค์กรการเรียนรู้ เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล และเกิดประโยชน์ต่อองค์กร และพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งเป็นสำคัญ

2. การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 โดยรวมมีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร มีดังนี้

2.1 ด้านคุณภาพผู้เรียน จากการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษามีขนาดต่างกัน ด้านคุณภาพผู้เรียน แตกต่างกัน คือ เรื่อง ให้ผู้เรียนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น บุคลากรในสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากร ที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายข้อแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษามีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ซึ่งปฏิบัติงานสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.2 ด้านการเรียนการสอน จากการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษามีขนาดต่างกัน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.3 ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา จากการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษามีขนาดต่างกัน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษาแตกต่างกัน คือ เรื่อง มีการดำเนินการประกันคุณภาพอย่างเป็นระบบ ตามกฎกระทรวง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น บุคลากรในสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายข้อแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษามีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ซึ่งปฏิบัติงานสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

2.4 ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ จากการเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูในสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายข้อไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษามีขนาดต่างกัน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา คือ เรื่อง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาในท้องถิ่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น บุคลากรในสถานศึกษามีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน โดยรวมและรายข้อแตกต่างกัน ทั้งในภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ซึ่งปฏิบัติงานในสถานศึกษามีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ และการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของบุคลากร ซึ่งปฏิบัติงานสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากความมุ่งหมายผลการวิจัย เรื่อง การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ควรนำมาพิจารณาเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ควรหาวิธีการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ควรประสานความร่วมมือกับชุมชนในการปลูกฝังด้านคุณธรรมจริยธรรม ความมีระเบียบวินัย และความรับผิดชอบแก่ผู้เรียนเพิ่มขึ้น
2. ควรพัฒนาครูเพิ่มประสิทธิภาพเทคนิคการสอน จัดหาอัตรากำลังครูมาปฏิบัติงานด้านการเรียนการสอน และควรจัดสวัสดิการให้ครูได้รับอย่างเหมาะสม
3. ผู้บริหารควรใช้หลักการบริหารที่เหมาะสม เช่น นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงาน ควรมีการนิเทศ กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งควรเป็นแบบอย่างที่ดี การเสียสละ และอุทิศตนในการปฏิบัติงาน
4. ควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อเป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนอกเหนือจาก 4 ด้าน คือ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ เพื่อจะได้ทราบถึงระดับการดำเนินงานที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดต่อไป
2. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นหรือปัจจัยอื่นที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 และเขตอื่นต่อไป